

ఆత్మతత్వమొక్కటే శాశ్వతమైనది

ప్రేమస్వరూపులైన విద్యార్థులారా, ఆధ్యాపకులారా!

ఆధ్యాత్మిక, ధార్మిక, నైతిక సంపత్తికి ఆలవాలమైన భారతదేశములో అన్యాయ, అక్రమ, అనాచార, అసత్య, అధర్మ, పైశాచిక ప్రవృత్తులు ప్రళయతాండవం చేస్తున్న యీ సమయములో సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలనే మానవత్వ గుణాలను సమాజములో ఆచరణయుతంగా ప్రచారం చేయటానికి విద్యార్థులే సమర్థులు. భారతీయ విద్యార్థులు యినాడు లౌకిక విద్యలను మాత్రమే తప్ప పారమార్థిక విద్యలను అభ్యసించటములేదు. భారతీయ తత్వజ్ఞానము, భారతీయ ధార్మిక సిద్ధాంతములు, సంస్కృతీ సాంప్రదాయములు వీరికి అర్థం కావటంలేదు. భౌతికంగా యెంతగా అభివృద్ధి పొందుతున్నారో ఆధ్యాత్మికముగా అంత వెనుకబడిపోతున్నారు. కేవలం లౌకిక విద్యలు నేర్చుకోవటంవలన ప్రయోజనములేదు.

కర్మఫలత్యాగబుద్ధితో చేసే కర్తవ్యములే నిజమైన కర్మలు

భారతదేశము ఆధ్యాత్మిక వాదానికి పుట్టినిల్లు. అఖండము, అనంతము అయిన భారతీయ సంస్కృతికి మూలాధారమైన వేదమును కర్మకాండ, ఉపాసనాకాండ, జ్ఞానకాండ అని వ్యాసమహర్షి మూడుగా విభజించాడు. వీటినే కాండత్రయములని, యోగత్రయములని అంటారు.

కర్మలు మాత్రమే చేయటంలో విశేషమేమిలేదు. పశుపక్షి మృగాదులుసైతము కర్మలు చేయుచున్నవి. చిత్తశుద్ధికావాలంటే కర్మఫలత్యాగము చేయాలి. 'కర్మకృత్ సంగవర్జితః' అని గీతాచార్యుడు చెప్పాడు. సర్వకర్మలు పరమాత్మ ప్రీత్యర్థం చేయాలి. కర్మఫలత్యాగ బుద్ధితో చేసే కర్తవ్యములే నిజమైన కర్మములు. ఫలాపేక్షతో కర్మలు చేయటంవలన త్యాగము, యోగము, క్షేమము దూరమైపోతున్నాయి. చిత్తశుద్ధికోసమే కర్మలు చెయ్యాలి. కర్మవల్ల

చిత్తశుద్ధి, ఉపాసనవల్ల చిత్తైకాగ్రత, జ్ఞానమువలన ఆనందము లభిస్తాయి. కర్మ చేయకుండా జ్ఞానము పొందటం సాధ్యంకాదు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదవకుండా హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాలలో చేరటానికి వీలులేదు. హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాలలో చదవకుండా కాలేజీలో చేరటానికి వీలులేదు. ప్రాథమిక పాఠశాలను కర్మమార్గంతోనూ, హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాలను ఉపాసనామార్గముతోనూ. కాలేజీని జ్ఞానమార్గముతోనూ పోల్చవచ్చును. జ్ఞానమార్గముద్వారా ముక్తి పట్టా పొందగలము. ఈ అధికారము పొందటానికి కర్మమార్గమునుండి ప్రారంభించాలి. కాయమును సార్థకము చేసుకోటానికి కర్మలను, కాయకర్మలను సార్థకము చేసుకోటానికి కర్తవ్యములను నిర్వర్తించాలి. కాల, కర్మ, కర్తవ్యములను అనుసరించినట్లైతే మానవత్వము పూర్ణత్వమును పొందుతుంది.

పూర్ణమదః పూర్ణమిదం పూర్ణాత్పూర్ణ ముదచ్యతే
పూర్ణస్య పూర్ణమాదాయ పూర్ణమేవావశిష్యతే

విద్యాసముపార్జనలో యీనాడు జీవనోపాధిని మాత్రమే దృష్టిలో పెట్టుకుంటున్నారు కానీ జీవిత పరమావధిని లక్ష్యములో వుంచుకోటంలేదు. పుట్టటం, పెరగటం, సంపాదించటం జీవనాన్ని వ్యర్థం చేయటం. ఇదే జీవితమైతే దీనివల్ల ఉపయోగమేమిటి? జీవనాన్ని సార్థకం చేసుకోవాలి. జగత్తులో మనము ఆశించవలసినది యేమిటి, దేనిద్వారా ఆనందమనుభవించటం సాధ్యం అనే విషయం ఆలోచించాలి. జీవనోపాధిద్వారా కొన్నాళ్లు గడుపవచ్చు. కానీ జీవిత పరమావధి భాగ్యమును పొందటానికి ఆత్మతత్వాన్నే ఆశ్రయించాలి. దేహము, మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, యింద్రియములు, అంతఃకరణ యిందులో యేది నిత్యం? ఏది అనిత్యం? ఏపదార్థమును చూసినా కొంతకాలం సంతోషం కలుగవచ్చు. కానీ తరువాత అదే దుఃఖకరముగా మారుతుంది. జగత్తులో శాశ్వతమైనది యేదిలేదు. ఆత్మతత్వమొక్కటే శాశ్వతమైనది. ఇట్టి ఆత్మతత్వాన్ని తెలుసుకోటానికి ఆధ్యాత్మికమార్గమునే అనుసరించాలి. అయితే యిందుకు త్యాగభావము అవసరము. త్యాగములోనే యోగము వున్నది. క్షేమమున్నది. దీనిని మనము అర్థంచేసుకోటంలేదు.

త్యాగములో అనేక కష్టనష్టాలున్నాయని తప్పు అర్థము చేసుకుంటున్నాము. అహంకారమును విడచి, స్వార్థభావమును త్యజించిన మనము యే పని చేసినా అది దైవప్రీత్యర్థం చేసినట్టే అవుతుంది.

ప్రేమస్వరూపుని ప్రేమద్వారానే దర్శించాలి

భగవంతునికి యేది ప్రీతి? భగవంతుడు ప్రేమస్వరూపుడు. ప్రేమస్వరూపుడైన భగవంతునికి ప్రేమకావాలి. ఆకాశములోనున్న చంద్రుని చూడటానికి చంద్రకాంతే కావాలి. టార్చిలైట్ పెట్రోమాకోస్ అవసరంలేదు. అదే రీతిగా ప్రేమస్వరూపుని ప్రేమద్వారానే దర్శించాలి. ప్రేమలేకపోతే జీవితమే లేదు. ప్రేమే ప్రాణము. ప్రేమ జీవము. ప్రేమ పరమాత్మ స్వరూపము. ప్రేమే దైవము. దైవమే ప్రేమ. ప్రేమలో, ప్రేమతో జీవించండి.

చిత్తశుద్ధి కలిగించేదే నిజమైన విద్య

నేటి విద్యార్థులు ధర్మశాస్త్రమును, జ్ఞాన ప్రేమతత్వములను తెలుసుకొని తాము ఆచరిస్తూ ఆదర్శవంతులై ప్రబోధించాలి. తాము ఆచరించకుండా యింకొకరికి చెప్పబోతే అది హాస్యాస్పదమవుతుంది. మొదట తమ యిండ్లలో తమ కర్తవ్యాలను చక్కగా నెరవేర్చాలి. తల్లి, తండ్రుల హృదయాలను ప్రసన్నం చేసుకోవాలి. మంచినే చూడాలి. మంచినే వినాలి. మంచినే తలంచాలి. మంచి మాత్రమే చేయాలి. మంచిగా మాట్లాడాలి. ఈ రీతిగా సద్గుణసంపత్తిని అభివృద్ధి పరచుకోటమే నిజమైన విద్య. కేవలం గ్రంథపరిచయము విద్యకాదు. చిత్తశుద్ధి కలిగించేది నిజమైన విద్య. చిత్తశుద్ధికి నైతిక, ధార్మిక, ఆధ్యాత్మిక సాధనలు అత్యవసరము. ఇవి లౌకిక, భౌతిక, ప్రవృత్తులతో జతగా కలసి వుండజాలవు. నైతిక, ధార్మిక, ఆధ్యాత్మిక ప్రవృత్తులు పాజిటివ్; భౌతిక, లౌకిక ప్రవృత్తులు నెగిటివ్. మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, యింద్రియములు, అంతఃకరణలను ఆధీనంలో పెట్టుకున్నప్పుడే మనము అధికారులము, యజమానులము కాగలిగేది. లేనప్పుడు దాసులమే! పశుపక్షిమృగాదులు వాటి యిష్టానుసారము యింద్రియాలను వుపయోగిస్తూ సంతోషిస్తాయి. మనమూ యిదే రీతిగా ప్రవర్తిస్తే మనకు వాటికి వున్న వ్యత్యాసమేమిటి? మానవ జన్మ వచ్చినప్పుడు దానికి తగిన రీతిగా వుండాలి. అజ్ఞానంలేకుండా వర్తించేవాడు

మానవుడు. అజ్ఞానముతో జనించి అజ్ఞానముతో మరణిస్తే మనుష్యుడనటానికి వీలుందా? మనుష్యాకారముందిగానీ మనుష్యగుణాలు లేవన్నమాట. సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమ మనుష్యగుణాలు. కోపము, తాపము, ఈర్ష్య, అసూయ, డంబము, అహంకారము యివి మృగలక్షణాలు. ఇట్టి పశుత్వాన్ని దూరం చేసుకోవాలి.

పరాధీనము కావటమంటే బానిసలు కావటమే!

వేద విజ్ఞాన స్వరూపములో వున్న సనాతన ధర్మమే మనకు ఆధారము. దీనినే మనము అనుసరించి ఆచరించాలి. విద్యార్థులు ఆదర్శజీవితము గడిపి జగత్తుకు మార్గదర్శకులు కావాలి. ముఖ్యముగా సహనభావము, వినయ విధేయతలు కలిగివుండాలి. స్వార్థ స్వప్రయోజన దృష్టిని విడనాడాలి. నేటి ప్రపంచములో పిల్లలమూలకంగానే అభివృద్ధి సాధించవలసివుంది. డిగ్రీ సర్టిఫికేట్లు చేతబట్టుకొని ఆఫీసులచుట్టూ 'సార్! ఉద్యోగం', 'సార్! ఉద్యోగం', అంటూ బిక్షమెత్తుకునేట్లు వారిని తయారుచేయటానికి మేము కాలేజీలు స్థాపించలేదు. విద్యార్థులు స్వశశక్తితో సరియైన రీతిగా జీవించాలిగాని పరాధీనులు కారాదు. పరాధీనము కావటమంటే బానిసలు కావటమే! తమ పొలం పనులు చూసుకోవాలి. తల్లి తండ్రులకు సహాయపడాలి. ఏ బి.ఎనో చదివి యింటికివెళ్లి తండ్రి కష్టం చేస్తుంటే కాలుమీద కాలు వేసుకొని కుర్చీలో కూర్చోటం కంటే కఠినత్వము వుండదు. తల్లి తండ్రులకు సహాయపడటంద్వారా వారికి సుఖము చేకూర్చాలి. తల్లిని హింసించి, తండ్రి దగ్గర డబ్బులాగి బజార్లలో తిరగటం విద్యకాదు. అది అవిద్య. మృగవిద్య.

ఈ క్షణంలో మనము బాగుండవచ్చు. మరుక్షణంలో యేమవుతుందో చెప్పలేము. కనుక యెల్లప్పుడు నిత్యమై, సత్యమై, స్థిరమై వుండాలి. ధర్మతత్త్వమును బలముగా పట్టుకొని వుంటేనే మనుష్యులుగా మనగలుగుతాము. 'సశ్రేయో నియమం వినా'. నియమం లేక శ్రేయస్సు లేదు. పెద్దలకు గౌరవభావముతో నమస్కరించి వినయముగా ప్రవర్తించాలి. విచక్షణా జ్ఞానముతో వ్యవహరించాలి. ఎట్లంటే అట్లా మాట్లాడకూడదు. ఇష్టం వచ్చినట్లు నడచుకోకూడదు. పిల్లలు యీ విధముగా క్రమశిక్షణతో నడచుకుంటే భారతదేశ భవిష్యత్తు దేదీప్యమానంగా వెలుగుతుందనటానికి సందేహంలేదు.

విద్యాసంస్థలు వ్యాపారసంస్థలు కారాదు

నేటి విద్యాసంస్థలు సరస్వతీనిలయాలుకాక లక్ష్మీ మందిరాలుగా మారిపోయాయి. ప్రవేశముతో సహా ప్రతి దానికీ డబ్బు, కానీ మా యూనివర్సిటీలో ఒకటవ తరగతి మొదలుకొని పి.హెచ్.డి వరకు ఒక్క పైసా ఫీజుకూడ తీసుకోటంలేదు. విద్యాసంస్థలు వ్యాపారసంస్థలు కారాదు. నిజమైన విద్యావిజ్ఞాన కేంద్రాలుగా అవి విలసిల్లాలి. అప్పుడే పిల్లలకు మంచి భవిష్యత్తు వుంటుంది. వారు చదువుకున్న విద్య సమాజానికి వుపయోగపడుతుంది. విద్యావంతులైన పిల్లలు గ్రామాలకు వెళ్లి పెదప్రజలకు సహాయము చెయ్యాలి. ఆరోగ్యసూత్రాలను బోధించాలి. దురలవాట్లను మాన్పించటానికి ప్రయత్నించాలి. అందుకు తాము త్యాగము చేయవలసివుంటుంది. నైతిక, ధార్మిక, ఆధ్యాత్మిక కర్మలు యెప్పుడూ పరోపకార దృష్టితోనే చేయాలి. ఒకరికి వుపకారము చేయకున్నా అపకారము మాత్రము చేయకూడదు. ఇతరులకు చెప్పటానికి ముందు తాము అందుకు అధికారము, యోగ్యత సంపాదించాలి.

ప్రతి జీవిలోను దేవుడున్నాడు

అందరిలోనూ పరమాత్మశక్తి వుంది. అదే లేకపోతే మాట్లాడటంకూడా చేతకాదు. భగవంతుడువున్నాడని చెప్పేవారితోబాటు లేడని చెప్పేవారుకూడా భగవంతుని చూసే వుండాలి. దీనికి ఒక ఉదాహరణ. బల్లపైన గ్లాసును చూచినవాడు గ్లాసు వుంది అంటాడు. దానిని తీసి అడిగితే 'లేదు' అని మరొకడు చెప్పుతాడు. ఉందని చెప్పిన వాడు గ్లాసును చూసినట్లే లేడని చెప్పినవాడుకూడా దానిని చూసేవుండాలికదా! నాస్తికులు భగవంతుని చూస్తేకదా భగవంతుని విషయము వారికి తెలిసేది. ఆరోగ్యవంతులు స్వీటులోని తీపిని అనుభవించగలరు గాని, మధుమేహవ్యాధిగలవారు దాని రుచి చూడటానికికూడా వీలులేదు. రుచి చూస్తేకదా తెలిసేది. దేవుడు లేడని చెప్పేవారు జగత్తులో వుండటానికి వీలేలేదు. ఎందుకంటే తానే దేవుడు. దేవుడు లేడంటే తాను లేనట్లే! ప్రతి జీవిలోనూ దేవుడున్నాడు. మరి లేడని చెప్పటము ఎట్లా సాధ్యం? ఇలాంటి అసత్యపుమాటలను

యెంతమాత్రం చెవిని పెట్టకూడదు.

అధ్యాపకులు, తల్లితండ్రులు పిల్లల హృదయములో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగించాలి. ఆత్మతత్త్వం తప్ప జగత్తులో మరేమి లేదు. అదే సర్వస్వరూపం. 'ఈశావాస్య మిదం సర్వం' అన్నా, 'వాసుదేవ స్సర్వమిదం' అన్నా, 'ఈశ్వర స్సర్వ భూతానాం' అన్నా అంతా ఆత్మతత్త్వమే. కరెంటు బల్బులలో, ఫ్యానులలో, యంత్రాలలో చేరి ఒక్కొక్క దానిలో ఒక్కొక్క పని చేస్తూవున్నది. ఒక్కొక్క పనికి ఒక్కొక్క ఫలము. అయినా అన్నింటికీ మూలం ఒక్క కరెంటుమాత్రమే. అదే రీతిగా జగత్తు మూలాధారతత్త్వమని అర్థం చేసుకోవాలి. గ్లాసులో నీరున్నది. నీటి అడుగుభాగములో చక్కెర వున్నది. పైపై నీరు త్రాగుతే తీపిగా వుండదు. స్పూనుతో కలియగలుపుతే నీరంతా తీపిగా వుంటుంది. అదే రీతిగా హృదయము ఒక పాత్ర. ప్రాపంచికమైన ఆశలు నీరు. ఆ నీటి అడుగు భాగములో ఆత్మతత్త్వమనే చక్కెరవుంది. అదే దివ్యత్వము. బుద్ధి అనే స్పూనుతో కలియగలపటమనే సాధన చేస్తే సర్వవ్యాపియైన ఆత్మతత్త్వము అర్థమవుతుంది.

చేత్తో చేసేపని, నోటితో చెప్పే మాట రెండూ ఒకటిగా వుండాలి. మనస్సులో ఒకటి, మాటలో ఒకటి. ఆచరణలో మరొకటి దురాత్ముల లక్షణము. మనస్యేకం, వచస్యేకం, కర్మణ్యేకం మహాత్ముల లక్షణం. ఈనాడు దురాత్ముల సంఖ్య పెరగటానికి కారణం ఆధ్యాత్మిక తత్వాన్ని విస్మరించటమే! మనసు, మాట, క్రియ మూడు ఒకటికావాలి. దీనిని పిల్లలు యీ వయసునుండే సాధన చెయ్యాలి. ఈ రోజుల్లో పల్లె ప్రజలకు నిజంగా సేవ చేసేవారే లేరు. ఎవ్వరూ వట్టించుకోని వారి సేవకు మీరు పూనుకోవాలి. పల్లె ప్రజలసేవ మీ కర్తవ్య కర్మ. కర్తవ్యకర్మ ఆచరణయే నిజమైన విద్య.

హృదయపూర్వకమైన ప్రేమ, దైవప్రేమ

ఎల్ల వేళలా మనలో వున్న పరమాత్మ మనకుతోడుగా వుంటాడు. ఆ పరమాత్మ మన హృదయవాసి. హృదయము అనే మాటలో హృ-ము అనే అక్షరాల మధ్య దయ వుంది. దయగల హృదయమే దైవమందిరము. దయ, ప్రేమలేకపోతే కేవలము కఠినత్వమే మిగులుతుంది. మనలో అన్యాయ అక్రమ అనాచారములను నింపుకొని వుంటే యింక

ప్రేమ యెక్కడనుండి వస్తుంది? నిజమైన ప్రేమ హృదయములోపలినుండి రావాలి. పైపైన తెచ్చిపెట్టుకొనే నవ్వు సినిమా నవ్వు. హృదయపూర్వకమైన ప్రేమ, దైవ ప్రేమ. ప్రతీ జీవిలోనూ ప్రేమరూపంలో మీరు పరమాత్మను దర్శించాలి. ఆ పరమాత్మ సేవ చేయాలి. కేవలం పుస్తకాలు చదివి, భౌతిక, లౌకిక విజ్ఞానాన్ని పొందినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. జ్ఞానమనే పదాన్ని విడదీస్తే జ్ఞా అంటే జ్ఞానము. న అంటే లేదు. అనగా నిజమైన జ్ఞానము, శాశ్వతమైన జ్ఞానముకానిది అని అర్థము. శాశ్వతమైనది, నిజమైనది ఆత్మమాత్రమే. ఇదే సర్వవ్యాపి. ఇది మాటలతో చెప్పితే అర్థమయ్యేదికాదు. దీనికి సాధన అవసరము.

తిరిగిపుట్టకుండా ఉండటానికి మనము పుట్టింది

పుట్టటం చావటం. చావటం పుట్టటం మాత్రమే మన జీవితము కారాదు. మనమింక మళ్ళీ మళ్ళీ పుట్టరాదు. మళ్ళీ పుట్టకుండా వుండటానికే మనము పుట్టింది. ఇదే మనము తెలుసుకోవలసినది. ఇదే ఆత్మజ్ఞానము. ఒకసారి పుట్టిన తరువాత మళ్ళీ యింకొకసారి పుట్టకూడదు. ఈరోజు న్యూస్ పేపరు, రేపు వేస్తుపేపరు. దానినెవరూ చదవరు. ఒక వ్యక్తి జైలుకు వెళ్లి విదుదలై వచ్చాడంటే మళ్ళీ జైలుకు వెళ్లకూడదు.

దొంగతనము చేసి పట్టుబడ్డ ఒక వ్యక్తికి పదేళ్లు కఠిన శిక్ష పడింది. శిక్ష పూర్తి అయ్యింది. శిక్ష పూర్తి కాగానే జైలు అధికారి 'నిన్ను వదిలేస్తున్నాం, నీ తట్టాబుట్టా మూట గట్టుకొని యింటికి వెళ్లు', అన్నాడుట! ఆ దొంగ 'యివన్నీ యెందుకుసార్! అన్నీ యిక్కడే వుండనీయండి రేపే మళ్ళీ వస్తాను', అన్నాడుట. పదేళ్లు శిక్ష అనుభవించినా మళ్ళీ జైలుకు రావాలనే వుందతనికి. దృష్టి దొంగతనము మీదే వుండి. ఈ విధముగా దొంగలము కారాదు. జననమనే జైలుకు మళ్ళీ రాకూడదు. అజ్ఞానమే దొంగతనము. ఈ అజ్ఞానమే నాశనమైతే మళ్ళీ జన్మలేదు. పరమాత్మ చింతన చేయాలి. పరమాత్ముని స్మరించాలి. భజించాలి. పరమాత్మ సేవచేయాలి. అదే జన్మసార్థక మార్గము.

(తేదీ 8-2-1987న ముద్దెనహళ్లిలో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము)